

Zápis z 10. jednání Oborové rady celoškolského doktorského studijního programu Historie techniky, konaného na Masarykově ústavu vyšších studií ČVUT v Praze dne 29. září 2015 od 13 hodin

Přítomni: prof. PhDr. Marcela Efmertová, CSc., prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc., doc. RNDr. Martina Bečvářová, Ph.D., doc. PhDr. Michel Perottino, Ph.D., prof. Ing. Vladimír Kučera, DrSc., dr. h. c.,

Host: PhDr. Nikolaj Savický, Ph.D. (přizván jako účastník přijímacího řízení do CDSP HT)

(Členové OR CDSP HT dále uváděni bez titulů).

Jednání zahájila předsedkyně Oborové rady celoškolského doktorského studijního programu Historie techniky (dále OR CDSP HT) Marcela Efmertová. Oborová rada projednávala body podle následujícího programu:

Program jednání:

- a) Hodnocení plnění studijních plánů stávajících doktorandů.
- b) Přijímací řízení do CDSP HT pro akademický rok 2015/2016.
- c) Úprava přijímacího řízení do CDSP HT pro akademický rok 2016/2017.
- d) Zhodnocení realizované výuky a naplánování výuky na zimní semestr akademického roku 2015/2016.
- e) Různé.

Průběh jednání:

Ad a) Hodnocení plnění studijních plánů stávajících doktorandů.

Přijímacímu řízení předcházelo krátké jednání Oborové rady CDSP HT, která hodnotila plnění ISP jednotlivých doktorandek a doktorandů.

V současné chvíli v CDSP HT pracuje 9 doktorandů (3 v presenčním a 6 v kombinovaném studiu). Všechny doktorandky a všichni doktorandi plnili své ISP podle tam stanovených úkolů včetně zahraničních studijních cest. Ing. M. Pospíšil, který je zařazen v co-tutelle, absolvoval vědecký a pedagogický pobyt na Université Paris 1 Pantheon Sorbonne v délce 4 měsíců. Pro dokončení studia v co-tutelle v následném akademickém roce zrealizuje 2 měsíční stáž v Paříži. Druhý doktorand zařazený do co-tutelle, Ing. et Ing. Z. Bumbálek, bude z administrativních důvodů plnit své závazky k Université Paris 1 Pantheon Sorbonne až od akademického roku 2016/17.

OR CDSP HT kladně konstatovala, že všechny doktorandky a všichni doktorandi se účastní grantové činnosti. Jsou buď nositelé-řešitelé vlastního grantu (i mimo ČVUT v Praze – udělen jeden grant NAKI) většinou SGS nebo jsou členy řešitelského týmu. Tím je

podpořena nejen vědecká týmová práce, ale zejména odpovědnost k badatelské a odborné činnosti a možnost publikovat získané výsledky.

Publikační činnost doktorandek a doktorandů je možná nejen v recenzovaných časopisech *Hospodářské dějiny-Economic History* a *Dějiny věd a techniky*, ale i v zahraničním časopise pro historii techniky *e-Phaistos*, který je řízen z Univerzity Paris 1 Panthéon Sorbonne a je otevřen pro cizojazyčné doktorandské práce (v AJ a FJ). Publikační činnost je třeba neustále podporovat zejména směrem k impaktovaným časopisům.

Účastníci CDSP HT participují na domácích i mezinárodních konferencích – zejména jsou to každoroční studentské a doktorské soutěže *POSTER*, které zajišťuje FEL ČVUT v Praze a kde v sekci *History of Science* (HS) vystoupilo se svými příspěvky 9 doktorandek a doktorandů. Další zahraniční konference jsou vázány úzce k disertační problematice (např. *Monde électrique Paris 2014* aj.).

Slabinou činnosti doktorandek a doktorandů CDSP HT jsou především cizí jazyky – zkoušku z AJ nesplnil jeden doktorand – Mgr. Vít Šmerha (v příštím akademickém roce bude zkoušku skládat znova a podle *Studijního a zkušebního řádu ČVUT v Praze* za účasti svého školitele prof. Z. Beneše), ale i ostatní měli s ukončením semestru v jazykové přípravě problémy. OR CDSP HT konstatovala, že je třeba lépe zorganizovat jazykovou přípravu, která bude posílena nejen na MUVS ČVUT v Praze po dohodě s vedoucí jazykového oddělení, paní PhDr. Monikou Hřebačkovou, ale jednotliví školitelé doporučí svým doktorandům důslednější práci v jazykové přípravě. Druhým slabým místem je to, že přijatí doktorandi absolvovali jak humanitní, tak technické obory a zejména technici nejsou zatím vhodně připraveni na systematickou a koncepční práci (zejména stylistickou) v HT.

Ad b) Přijímací řízení do CDSP HT pro akademický rok 2015/2016.

Na náhradní termín přijímacího řízení do CDSP HT dne 29. 9. 2016 se dostavili dva uchazeči:

Ing. Zdeněk Kubeš (nar.: 1989, technik, studia: Fakulta dopravní ČVUT v Praze, název tezí: *Historiografie letecké dopravy*, v řádném termínu se nedostavil, zažádal o náhradní termín přijímací zkoušky, který byl stanoven na 29. 9. 2015),

Ing., Mgr. et Mgr. Vít Holeček (nar.: 1987, historik, studia: Univerzita Hradec Králové, Filozofická fakulta, název tezí: *Masarykova akademie práce – první česká akademie technická*, v řádném termínu neuspěl z anglického jazyka, zažádal o opravu této části přijímací zkoušky, termín byl stanoven na 29. 9. 2015).

Pan Ing. Z. Kubeš představil velmi obecně svůj badatelský záměr pro disertační práci *Historiografie letecké dopravy*, avšak bez společenských a historických souvislostí. Dobře nepochopil ani problematiku historiografie, kterou sám navrhl jako základní pro zpracovávání v disertační práci. Členové přijímací komise proto dále nevedli s panem Ing. Kubešem klasický přijímací pohovor, neboť on sám dal najevo, že bude třeba se na příště lépe připravit, ale vysvětlili mu nutnost strukturovaného přístupu k zvolení tématu tezí a přesného periodického vymezení sledované problematiky včetně vhodně zvolené metodologie a metodiky práce. Doporučili panu Ing. Kubešovi odbornou literaturu a návštěvu archivů s tím, že je možné využít konzultací jednotlivých členů komise a připravit se znova na vstupní pohovor do CDSP HT. Vzhledem k tomu, že v průběhu pohovoru pan Ing. Kubeš sám z něj odstoupil, nebyl jeho pohovor bodován.

Pan Ing., Mgr. et Mgr. Vít Holeček vysvětlil svou předchozí indispozici v jazykové části přijímacího pohovoru do CDSP HT zvýšenou nervozitou. Celý pohovor nebyl opakován,

neboť odborná část předchozího přijímacího pohovoru byla hodnocena výborně. Byl dotazován jen na problematiku *Masarykovy akademie práce* v anglickém jazyce. Pan Holeček vhodně odpovídal na otázky po původu archivních fondů k Masarykově akademii práce, k jejímu rozsahu, k jejímu zaměření na technické obory ve prospěch budování první ČSR. Jeho zkouška z AJ prokazovala sice některé stylistické chyby, ale proběhla v požadované úrovni na doktoranda CSDP HT. Pan Ing., Mgr. et Mgr. Vít Holeček byl přijímací komisí doporučen ke studiu v CSDP HT od 1. 10. 2015 v presenční formě (zrealizováno do ledna 2016).

Ad c) Úprava přijímacího řízení do CSDP HT pro akademický rok 2016/2017.

Marcela Efmertová navázala na předchozí diskusi při 9. jednání OR CDSP HT dne 30. dubna 2015 o úpravě **Podmínek přijímacího řízení** do CDSP HT. Po delší diskusi celé OR byla věc uzavřena tak, že zůstane v platnosti jednokolové přijímací řízení, avšak bude důsledně dodržena důkladná příprava uchazečů o CDSP HT. Každý z uchazečů osobně navštíví předsedkyni OR a garantku CDSP HT M. Efmertovou a probere s ní svůj projekt a své odborné možnosti. V případě, že projekt bude zapadat do koncepce CDSP HT, bude kontaktovat zvoleného školitele/lku, se kterým/ou do přijímacího řízení bude spolupracovat na přípravě projektu-tezí. Teze budou spolu s přihláškou odevzdány k příslušnému termínu a budou mít jednotný formát a jednotně upravené bibliografické údaje, délka nepřesáhne 10 normostran.

Forma přihlášky bude od akademického roku 2015/16 jednak v písemné podobě a jednak v elektronické formě. Upravené podmínky přijímacího řízení budou předány ke schválení Akademickému senátu ČVUT v Praze a poté budou vyvěšeny na webových stránkách MÚVS ČVUT v Praze včas před následným přijímacím řízením do CDSP HT v akademickém roce 2016.

Ad d) Zhodnocení realizované výuky a naplánování výuky na zimní semestr ak. roku 2015/2016.

Marcela Efmertová informovala o výuce v CDSP HT i mimo ČVUT v Praze. Výuka probíhala pravidelně každý pátek od 13h v bloku přednášek a seminářů jednotlivých učitelů CDSP HT podle vypsání přednášek a seminářů ISP jednotlivých doktorandek a doktorandů. Výuka byla doplněna webinarity a workshopy Université Paris 1 Panthéon Sorbonne, které byly oznamovány garantkou CDSP HT M. Efmertovou hromadnými e-maily. Účast na nich byla závazná. Překlady z francouzštiny realizovala M. Efmertová. Další část výuky probíhala konsultačně s jednotlivými školiteli a formou exkurzí do Národního technického muzea, Muzea PRE v Holešovicích a do Veletřního paláce. Výuka byla připravena i formou workshopů CDSP HT, kde doktorandky a doktorandi představovali výsledky své badatelské práce a kde podstatná část setkání byla věnována analýzám představených prací a diskusí nad nimi.

Do poloviny října 2015 je nutné odevzdat vyplněné formuláře s hodnocením doktorandů za letní semestr 2014/15.

Harmonogram výuky v DSP *Historie techniky* pro zimní semestr 2015/2016:

(jména učitelů jsou uváděna bez titulů)

Výuka bude probíhat na FEL ČVUT v Praze v místnosti Z2:B1-231 (Zikova 2, Praha 6 od 13h, místnost je stabilně vybavena dataprojektorem a PC).

Výuka započala účastí doktorandek a doktorandů na třech konferencích v září 2015:

"Život, práce, zábava, nemoc i smrt, prostor a čas v industriální společnosti: doba industrializace z pohledu archeologie, etnologie a historie" (FSV UK Praha, 18. 9. 2015)

„1915 – noví nepřátelé, nové výzvy“ (Vojenský historický ústav Praha – Poslanecká sněmovna, 22. - 24. 9. 2015)

"Rodinné podnikání: České země, habsburská monarchie a střední Evropa jako prostředí svěbytné podnikatelské zkušenosti a kultury" (Historický ústav AV ČR - vila Lanna, 30. 9. 2015).

Výuka v CDSP HT – povinné a volitelné předměty:

1. 9. 10. 2015	výuka Nikolaj Savický
2. 16. 10. 2015	výuka Marcela Efmertová
3. 23. 10. 2015	výuka Zdeněk Beneš
4. 30. 10. 2015	výuka Martina Bečvářová od 14 hod.
5. 6. 11. 2015	výuka Michel Perottino
6. 13. 11. 2015	výuka Marcela Efmertová a Jan Mikeš
7. 20. 11. 2015	výuka Marcela Efmertová
8. 27. 11. 2015	výuka Nikolaj Savický
9. 4. 12. 2015	výuka Zdeněk Beneš
10. 11. 12. 2015	výuka Nikolaj Savický
11. 18. 12. 2015	výuka Marcela Efmertová (Michel Perottino)
12. 8. 1. 2016	konzultace k tezím
13. 15. 1. 2016	konzultace k tezím

+ exkurze CDSP HT a webinary a wokshopy Université Paris 1 Panthéon Sorbonne.

Ad f) Různé.

Nabídka PhDr. N. Savického, Ph.D.

PhDr. N. Savický, Ph.D. seznámil OR CDSP HT s možností spolupráce MUVS s Ministerstvem kultury (MK) v oblasti muzeologie a průmyslového dědictví s tím, že bude možno žádat o granty a o finanční prostředky, které budou převáděny na MÚVS. Doc. M.

Bečvářová se dotázala po smyslu této nabídky, tj. jak nabídka napomůže studiu Historie techniky a jak pravidelné dotace budou a v jaké výši. Dr. Savický odpověděl, že výši ani pravidelnost dotací zatím nedovede specifikovat, ale že podpora má být významná. Prof. Beneš uvedl, že Historie techniky má jiné vazby než muzeologie a průmyslové dědictví, které jsou jinými obory. M. Efmertová uvedla, že akreditace CDSP HT se nevztahuje ani k muzeologii, ani k průmyslovému dědictví. Dále proběhla kratší diskuse, z níž vyplynulo, že nabídka a možnost spolupráce s MK je zajímavá, ale že není v kontextu CDSP HT a že o ni OR CDSP HT nemá zájem.

Cizí jazyky ve výuce CDSP HT

Cizí jazyky pro doktorandy CDSP HT (angličtina, němčina, francouzština) jsou povinnou součástí CDSP HT, avšak dosud nebyly vyučovány pravidelně tak, jak to uvádí a požaduje akreditace CDSP HT. Obsah realizovaných zkoušek z AJ je více orientován na ekonomické obory, než na historii techniky. Je třeba po dohodě s vedoucí oddělení jazyků, paní PhDr. Monikou Hřebačkovou, provést reorganizaci jazykové výuky pro CDSP Historie techniky.

Do CDSP HT přicházejí doktorandi s různou úrovní cizích jazyků. Většinou je úroveň o hodně nižší, než je uvedeno v podkladových materiálech pro přijímací řízení (základem na ČVUT v Praze je kategorie - úroveň B2). Doktoranky a doktorandi často uvádějí, že jejich jazykové znalosti jsou na velmi dobré úrovni. Při přijímacích pohovorech se ukazuje jiná skutečnost. Je svízelné, aby doktorandi volně o své specializaci dokázali v cizím jazyce promluvit.

OR CDSP navrhuje, aby se doktorandi CDSP HT účastnili několika stupňů výuky jazyků na MUVS cca ve třech semestrech – pro ověření znalostí magisterskou výukou a testy, poté, aby byli zařazeni do požadované skupiny B2 a následně, aby se ve třetím semestru svého studia věnovali vědecké problematice v cizím jazyce. Po této výuce, tj. cca po 2 letech studia v CDSP HT, by měli doktoranky a doktorandi úspěšně složit zkoušku z příslušného zvoleného jazyka, což je nezbytnou podmínkou pro absolvování „minima“ a přihlášení ke Státní doktorské zkoušce (SDZ).

Jazykovou výuku v CDSP HT je třeba organizovat tak, aby předcházela odborné pravidelné páteční výuce HT, a to především vzhledem k tomu, že většina doktorandů na páteční výuku dojíždí i ze vzdálenějších částí ČR (Chomutov, Ostrava...). Tato forma organizace výuky jazyků byla projednána s vedoucí jazykových studií MUVS, paní PhDr. M. Hřebačkovou, která přislíbila zajistit navrhovanou strukturu jazykové výuky.

OR CDSP HT též konstatovala, že doktoranky a doktorandi, kteří by měli s užitím cizích jazyků v praxi problémy i po třisemestrálním kursu v CDSP HT, si musí sami potřebnou výuku jazyka zajistit (např. placený kurs AJ pro akademické pracovníky), neboť musí počítat s workshopy a mezinárodními konferencemi, které jsou součástí práce v CDSP HT a které jsou vedeny většinou v AJ.

Nová forma výuky cizích jazyků v CDSP HT bude zavedena od ZS 2015/16.

Zapsala: Mgr. Petra Sotonová, dne 6. 10. 2015

Schválila: M. Efmertová, dne 10. 11. 2015